RÍM

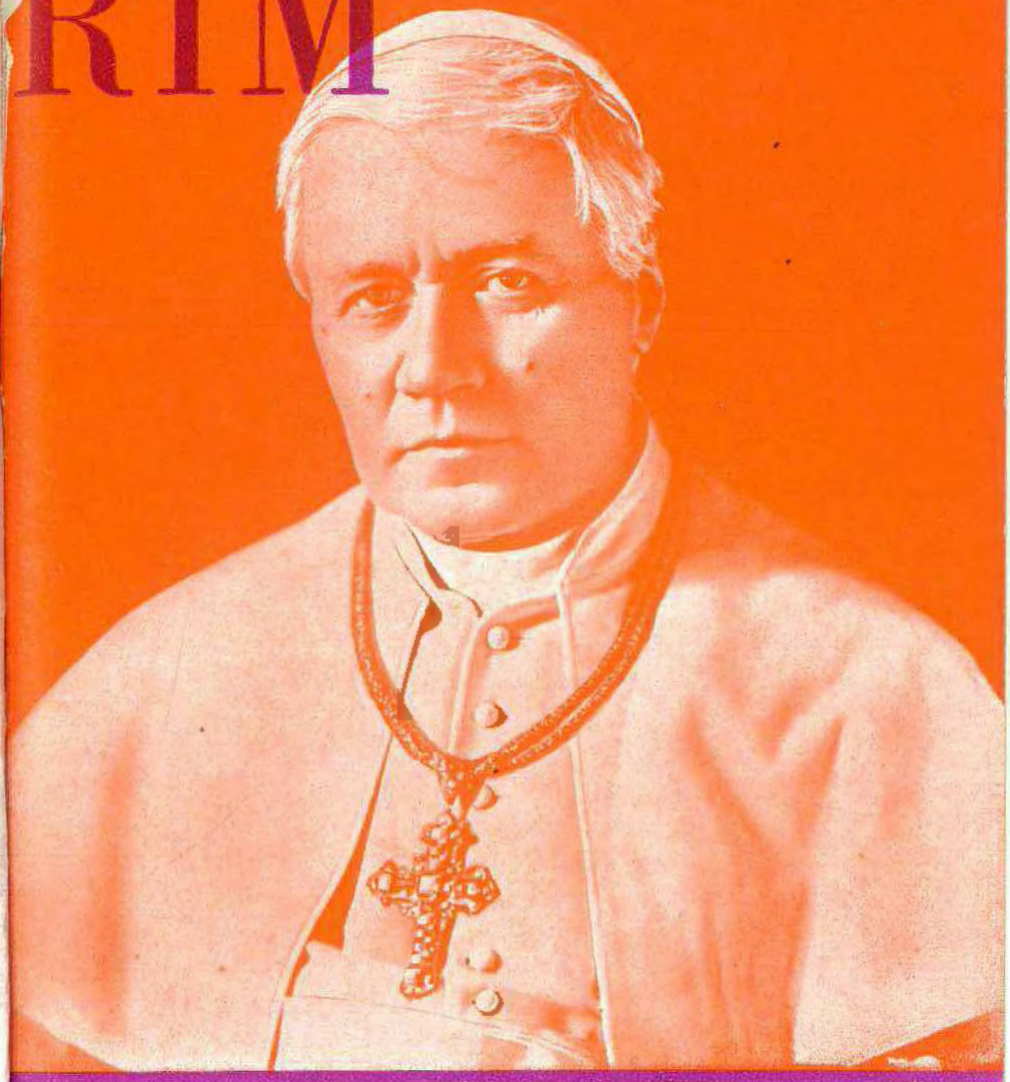

SLOVENSKÝ OBRÁZKOVÝ ČASOPIS

ROČNÍK VI LETO 1954 ČÍSLO 2

Z RÍMA A ZO SVET

1. *Pohľad na Vatikán a Svätoanjelský hra*
vicky Tibery. — 2. *Slovenský lekár na N*
Guinei Dr. Lad. Chlumecký so svojou
želkou pred misijným kostolíkom. — 3.
pinu slovenských farmerov v Caveat pri
mourc (Australia) po nedeľnajšej sv. om
4. *Slovenský misionár na Zlatom pobreží*
ka) Rev. R. Krajčík S.V.D. na motorovom
obklopený skupinou zvedavých čerňochov.

Na obálke: Pápež Pius X., vyhlásen
dňom za svätého.

Verní Sebe

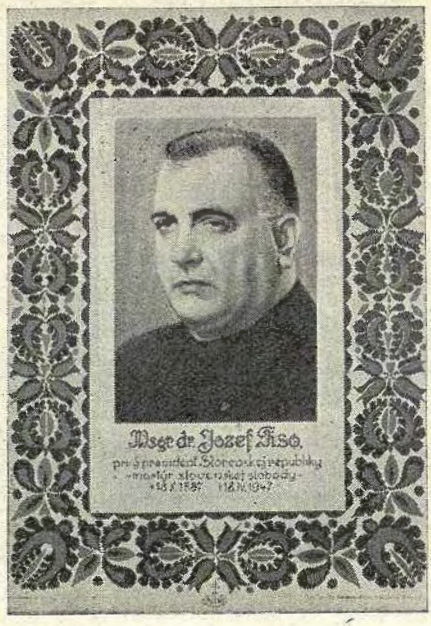

Svorne Napred!

18. apríl roku 1947 ostane navždy zapísaný do srdc všetkých roduverných Slovákov. V tento pamätný deň zomrel mučenickou smrťou najväčší syn slovenského národa, prvý prezident Slovenskej republiky Msgr. Dr. Jozef Tiso. V tento deň komunisti a nepriatelia našej postati hanebným spôsobom popravili po Svätoplukovi prvého nášho vládcu. Potupili ho, zavraždili, jeho popol rozmetali, avšak nezničili a nikdy nezničia to, čo ostane s nami naveky, túžbu a vôľu po samostratnom živote, ktorej bol on stelesneným predstaviteľom a symbolom. Komunisti doma sa všemožne usilujú zničiť jeho pamiatku a poškvrniť jeho dielo. No márne sú ich vzteky. Národ ho miluje a nikdy ho milovať neprestane. Svoju lásku a oddanosť ku nemu prejavuje pri každej vhodnej príležitosti, najmä v slobodnom svete, kde sú jeho synovia voľní, kde môžu slobodne prejaviť svoje národné presvedčenie. Slováci doma i v zahraničí sa zaväzujú, že sa nikdy neuspreneveria jeho pamiatke a jeho dedičstvu.

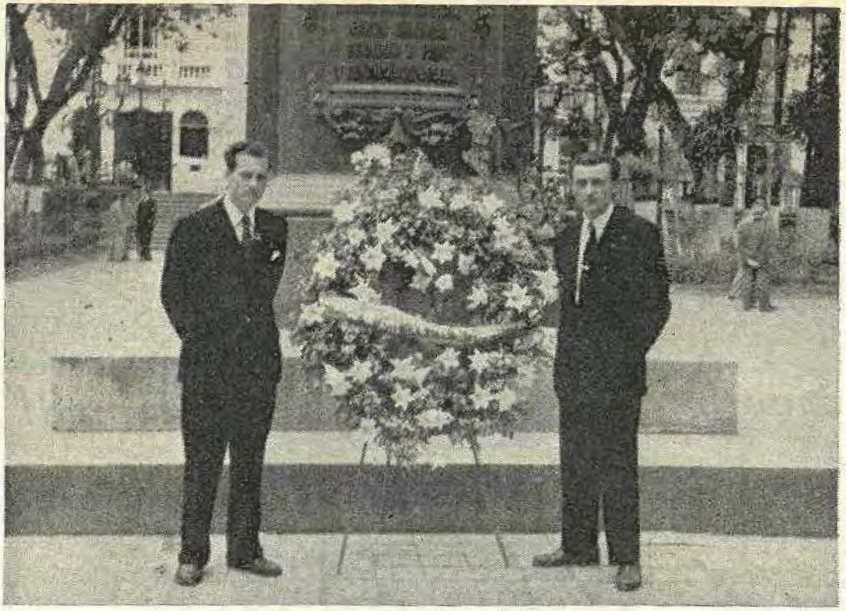

Zástupcovia Slovákov vo Venezuele p. Jozef Trnavčan a p. Ladislav Alexander pri kladení upomienkového venca ku pomníku osloboditeľa S. Bolivara na hlavnom námestí v Caracase vo výročný deň smrti Msgr. Dr. Jozefa Tisu.

OZVENA Z VENEZUELY

Vo Venezuele žije pomerne málo Slovákov. Zato však žijú čulým spoločenským a národným životom. Nevynechajú ani jednu príležitosť pri ktorej by nepreukázali ich uvedomelé narodné presvedčenie a ich všestrannú súcosť k životu. Každopádne robia Slovákom a Slovensku dobré meno. Organizujú politické manifestácie, usporadúvajú kultúrne a zábavné večierky, na ktorých berú vždy účasť aj popredné osobnosti domáceho venezuelského života. O čulom živote Slovákov vo Venezuele prinášajú často zprávy nielen naše slovenské časopisy, ale venujú im pozornosť tiež v domácej tlači. Dôkazom popularity našich krajanov je skutočnosť, že samotný prezident republiky, Coronel Marco Perez Chimenez, im poslal v deň slovenského národného sviatku blahoprajný telegram. Úradným orgánom venezuelských Slovákov sa stal časopis « Slovenská ozvena z Venezuely », ktorý vzbudil pozornosť aj v iných krajinách, kde žijú Slováci.

Rev. Pavol M. Pekárik z Emmaus, Pa (USA).

Slovenskí pútnici z USA v Ríme

Z príležitosti kanonizácie bl. pápeža Pia X. prišlo do Ríma tiež niekoľko slovenských pútnikov z Ameriky. Medzi nimi boli: Msgr. Dr. Juraj Petro z Allentown, Pa, Rev. Pavol Pekárik z Emmaus, Pa, Rev. Štefan Miko z Erie, Pa, Ctihodné Sestry sv. Františka z Pittsburgh, Pa, sl. Zuzka Gonkovská z Emmaus, Pa, sl. Rozka Gumanová zo Stowe, Pa. sl. Anna Miscanová z Allentown, Pa, a sl. Mária Valuchová z Lansford, Pa. Pútnici sa zdržali v Ríme viacero dní, takže mali možnosť zúčastniť sa nielen na veľkolepých cirkevných obradoch, v rámci ktorých bol dňa 29. mája t.r. pápež Pius X. vyhlásený za svätého, ale tiež vzdať hold synovskej úcty a oddanosti Sv. Otcovi, terajšiemu pápežovi Piovi XII., ponavštevovať rôzne sväté miesta, popozerať si významné historické a umelecké pamiatky ako aj stráviť niekoľko chvíľ v kruhu miestnych Slovákov. So svojimi dojmami podelili sa potom aj s krajanmi na Slovensku prostredníctvom vatikánskeho rozhlasu, do ktorého v mene všetkých prehovoril Rev. Pavol Pekárik, tlmočiac im vrelý bratský pozdrav

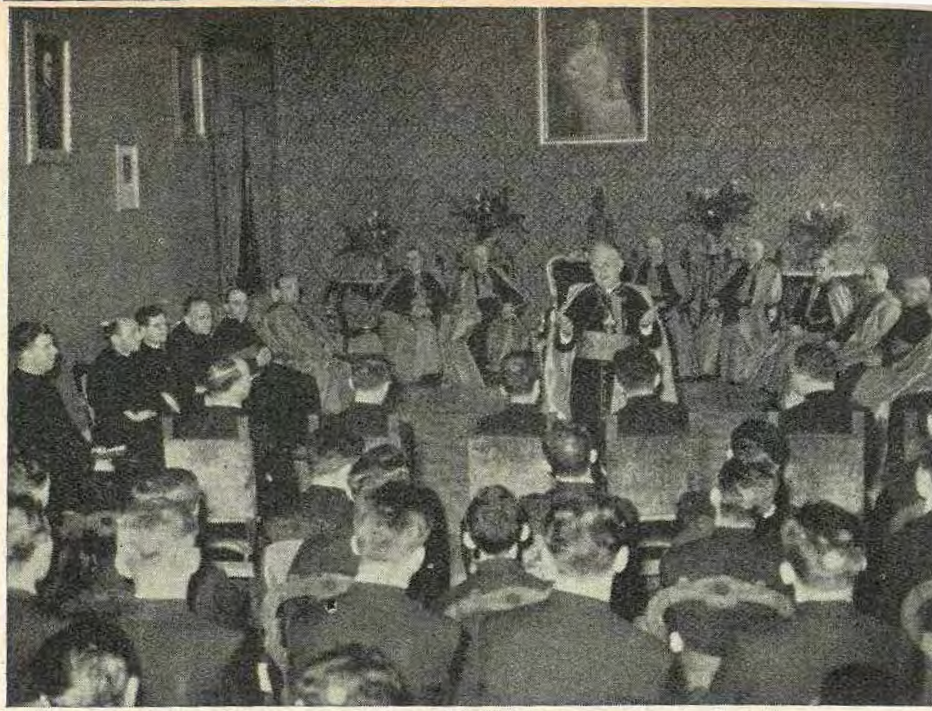

Rev. Pavol M. Pekárik (štvrtý zľava) na slávnostnej recepcii, ktorú na počesť amerického kardinála J. Em. ndp. J. Stritcha z Chicaga Ill. usporiadalo Pápežské kolégium sv. Jána Nepomuckého (Nepomucenum) v Ríme.

a povzbudiac ich v boji proti komunizmu. Rev. Pavol Pekárik okrem toho vykonal v sprievode Dr. Ignáca Zelenku návštevu u dekana Posv. kardinálskeho sboru J. Em. ndp. Eugena kard. Tisseranta, ktorému odovzdal umelecké album fotografií z Cyrilo-metodejských slávností, ktoré každoročne poriada Východná Oblasť SSKvA pod vedením p. Martina Kopúnka z Lansfordu, Pa. J. Em. ndp. kardinál-dekan prijal s potešením milý darček, poďakoval sa návštevníkom za pozornosť a po srdečnom rozhovore udelil im ako aj Východnej Oblasti SSKvA a vôbec všetkým slovenským katolíkom v USA svoje otcovské požehnanie.

SLOVENSKÝ PIONIER V AFRIKE

Fr. Andrej Perdik, S. J., slovenský misionár v Sev. Rodézii (Afrika).

Niet vari kúta na svete, kde by sa dnes neozývala naša slovenčina a niet vari miesta pod slnkom kde by naši rodáci nešírili dobré meno našej vlasti pod Tatrami. V Japonsku, v Afrike, v Azii, v Austrálii, všade vidno našich neohrožených pionierov, či už v šate obetavých misionárov, alebo vedcov, úradníkov, remeselníkov, alebo robotníkov a roľníkov. Neľakajú sa ničoho. Kamkoľvek ich osud zaveje, všade zanechávajú po sebe stopy ich požehnanej činnosti. Vrhajú sa na všetko s príslovečnou slovenskou húževnatosťou a pracovitosťou. Budujú školy, kostoly, nemocnice, stavajú cesty, železnice a pod. Akoby navzdor komunistom, ktorí sa snažia slovenského ducha ubiť, v slobodnom svete duch slovenský rastie a vzmáha sa ako nikdy predtým. Jedným z našich priekopníkov je Fr. Andrej Perdík S.J., ktorý už veľa rokov účinkuje ako misionár v Severnej Rodézii v Afrike. O jeho pionierskej činnosti prinášame v tomto čísle nášho časopisu zaujímavú fotoreportáž.

Najťažším problémom u nás bola doprava tovaru do misie.

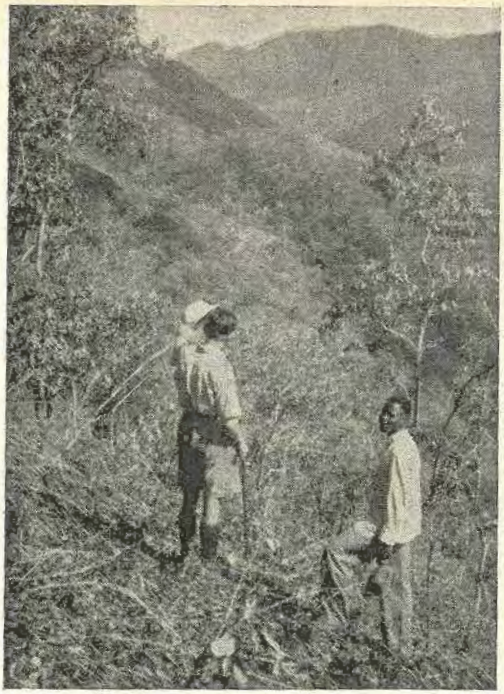

Fr. A. Perdík ukazuje domorod mu kňazovi P. Jánovi z Chingor be, kade povedie nim projektova cesta.

Počnúc od najnepatrnejších vecí, všetko museli nosiť černoškovia na hlavách cez ohromné pralesy. Cesta pritom trvala tri dni ta a tri dni nazad, teda dohromady šesť dní. Toto bola jediná možnosť a jediný možný dopravný prostriedok, ktorý misionári používali vyše tridsať rokov. Tu sa trápil náš slovenský brat, mnohým dobre známy Fr. Longa S. J., už pred 29 rokmi, ktorý prišiel sem z údolia Zambezy, kde bol aj prvý slovenský misionár P. Zimernam S.J. Na takejto ceste Fr. Longa, idúc z Chingombe do Katondve peši, sprevádzal na päťdňovej ceste P. Čarlinského. Batožinu ako vždy niesli černoškovia. Stalo sa však, že Fr. Longa musel svojho druha na ceste pochovať. Také boly u nás komunikácie.

Spomeniem teraz prípad, ktorý sa mi stal na ceste Mkushi - Chingombe. Práve som sa vracal s tovarom, majúc dvanasťčlennú karavanu. V posledný deň našej cesty mi ochorel môj verný sprievodca Rafael. Museli sme urobiť nosídla a ešte v tú istú noc som ho poslal so štyrmi nosičmi do misie. Mal vnútorné krvácanie. Na druhý deň môj Rafael zomrel, ako obeť v službe

Americký jeep na najťažšom úseku cesty, ktorú v Sev. Rodézii vybudoval Fr. A. Perdík. Sediaci pri ňom je predstavený jezuitskej misijnej stanice v Chingombe.

misionára. Žiaľ mi naplnil srdce a v tej chvíli som sa pevne rozhodol, že postavím cestu do našej misie, po ktorej by sa mohly pohybovať tiež autá. Najmä americké jeepy, ktoré sa tu hodne používajú. S dovolením predstavených som sa vybral obhliadnúť si kraj a vybrať súce miesto pre cestu. Chodil som dva týždne po pralesoch, no nevidel som iné ako skalné bralá a priepasti. Bol práve čas dáždov. Každý deň som premokol až na kosť. Z mojich gumových čižiem som nestačil vodu vylievať. Toľko mi do nich shora natieklo. Orientoval som sa podľa chodníkov, ktoré vyšlapaly nohy slonov. Tieto chodníky mi aj ukazovaly kade by moja budúca cesta mala prebiehať. Toto je stará metóda podľa ktorej sa v Afrike budujú cesty. Konečne bol plán mojej « autostrady » ako tak hotový.

Anglický úradník (náčelník Boma) po gubernátorovi prvý, odmietol pred rokmi návrh na vybudovanie cesty. Vraj je to nemožné urobiť cestu do našej misie. Prečo sme si vraj postavili misiu na takom odľahlom mieste, — poukazoval. — Pre duše, — bola naša nepriama odpoveď.

Poprosil som P. Superiora S.J., aby ho požiadal teraz aspoň o robotníkov, že si ich zaplatíme. Pýtal som aspoň päťdesiat. Okrem toho som mal už 25-30 dobrovoľníkov.

24. marca som začal konečne stavať cestu s osemdesiatimi ľuďmi, ako sa hovorí po slovenský, « plnou parou ». Keďže som z baníckeho Gemera, — od Rožňavy až po Tisovec sú samé bane—, videl som často, ako sa zem kope a skaly ako sa rozbíjajú. Najprv sme si postavili chatrče z dreva ani nie tak proti zime, ako proti divým šelmám, ktoré nám tu každú noc usporiadaly koncert. Boly to: slony, hyeny, levy, leopardi, nosorožci a pod. Večer po práci sme sa spoločne modlili, najmä ku sv. Jozefovi, aby nám pri našej práci pomáhal. Za jeho pomoci sa odkopávaly celé vrchy, padaly obrovské skaliská a nebotyčné stromy. Takto pomaly mravenčím krokom sa posúvala naša cesta stále vpred. Každý druhý týždeň nás prišiel navštíviť náš R. P. Superior, ktorý tu odslúžil vždy aj sv. omšu. Mnohí z robotníkov pristupovali ku stolu Pánovmu. Pán Ježiš prichádzal ku nám na náš bambusový oltár, aby nás posilnil a dal nám sily do ťažkej práce, ktorá nás čakala.

Na Veľký Piatok, keďže sme nemali kňaza, vyšiel som s mojimi robotníkmi na najbližší vrch, tam som na skalu prestrel čierny obrúsok a položil som naň krížik s odpustkami krížovej cesty, ktorý som dostal od P. Mikuša S. J. Povedal som im niekoľko slov a všetci sme sí odbavili krížovú cestu. Bolo vidno nie jedno zaslzené oko našich robotníkov. Prosili sme trpiaceho Spasiteľa, aby nám pomohol dostať sa cez tieto pralesy do Chingombe.

Najaktualnejším problémom pre našich černoškov bolo mäso. Keď majú mäsa dosť, môžete medzi nimi udžať disciplínu a aj pekne pracujú. Ináč, bez mäsa, je ťažko s nimi vychádzať. Zaobstaranie mäsa mi nerobilo veľké starosti, pretože som mal pušku. Peniaze na ňu mi poslali po P. Švecovi S.J. americkí Slováci. V jeden deň som vybral môjho najlepšieho strelca a poslal som ho na poľovku. Strelec sa konečné večer vrátil celý výčerpaný a nepriniesol nič. Vraj strelil po zebre, ale mu ušla. Čarodejníci, ktorých je tu všade dosť, sa mu vysmievali, že nemal dobrú medecínu, že preto netrafil. A aj ostatní ho znepokojovali. Keď som toho už mal dosť, vzal som ich na raport. — Aby ste vedeli — povedal som im, — teraz sa pomodlíme ku sv. Jozefovi a uvidíte, či zajtra ráno neprinesie zebru. A naskutku, sv. Jozef sa nedal zahanbiť pred čarodejníkmi. Na druhý deň ráno o deviatej môj lovec už bol aj ňazad a pred všetkými mi podal odrezaný chvost veľkej zebry, ktorú sme potom priniesli na pracovisko. Teraz sa už čarodejníci nesmiali. V ten istý deň som potom zastrelil ešte aj ja jednu zebru. Mäsa bolo teda dosť. O sv. Jozefovi by som Vám mohol veľa podobných pípadov povedať, ale azda i mnohí dobrí katolíci by mi neuverili.

Medzitým stavba našej cesty pokračovala. Celý podnik financoval apoštolský administrátor P. Adam, S.J. Robotníci, ktorých som ja vyplácal, dostávali plat vždy načas, preto boli spokojní a pracovali s chuťou. Od konca augusta minulého roku naša cesta je hotová. Chodia teraz ku nám nielen jeepy, ale aj osobné autá. Bolo že to radosti! Nedávno ma prišiel navštíviť aj náš krajan, lekár, ktorý bol tiež zvedavý na moju cestu. Odteraz môže prísť ku našim černoškom aj lekár a môže ich liečiť. Doteraz lekárska pomoc bola nemožná. Ľudia zomierali na hocijaké choroby, ako na pr. na zápal slepého čreva. Bieli ľudia sem nechodili, okrem misionárov, a raz do roka prišiel spomínaný náčelník Boma. Inak my na našej misii ešte nemáme auto. Sháňame naň peniaze kde sa dá. Dúfame, že do mája budeme mať už aj my svoj jeep. Teraz nám dva razy doviezol veci P. Švec S.J., ktorý je na misii vzdialenej od nás na vyše 300 anglických míľ. Teda drahý špás pomáhať až z tak ďaleka. Hlavnou vecou však je, že máme v Chingombe cestu. Takto sa kráľovstvo Kristovo bude rýchlejšie šíriť ako dosiaľ. Školských detí bude viac a nebudú sa báť, že musia niesť tovar a batožinu na hlavách.

Tohoto roku sme dostali aj nového Pátra domorodého. Krásne je dívať sa ako sa belie hostia v rukách černocha, tmavého ako uhol. Tento, ako kňaz, bude môcť veľa vykonať, pretože je domorodý. Dosiaľ máme v našom vikariate päť domorodých kňazov a tri čierne sestričky so šiestimi kandidátkami.

Koncom októbra prišiel ku nám do Rhodezie, do Lusaky nový slovenský misionár P. Bajan, S.J. Učí sa teraz domorodej reči. Priniesol nám všeličo z Ameriky, lenže ja som ho nemal ešte šťastie vidieť. Posledný raz som bol s ním v r. 1947 v Anglicku, kde on študoval teologiu. P. Bajan bude asi ostatný naš misionár v týchto ťažkých časoch, kaďže dvere na Slovensku sú zamknuté. Modlime sa, aby P. Ježiš povolal čím viac černoškov do nášho novozriadeného malého seminára. Prosíme o to všetkých našich krajanov vo svete. Ďakujúc za modlitby za našu misiu ostávam v Kristu

Fr. A. Perdík, S.J.

Slováci v širom svete! RÍM to je VÁŠ časopis!

Podporujte ho, rozširujte ho,
prispievajte do neho!

PÁPEŽSKÉ VOJSKO

Po zániku Cirkevného štátu (r. 1870) pápežské vojsko sa zredukovalo na tri menšie ozbrojené sbory, ktoré neberú viacej účasť na vojenských alebo politických akciách, ale majú funkciu starať sa o poriadok vo Vatikáne. Sú to: Pápežská šľachtická garda, Pápežská švajčiarska garda a Čestná palácová garda. Hierarchicky najdôležitejšia je Pápežská šľachtická garda.

PÁPEŽSKÁ ŠĽACHTICKA GARDA

Založil ju r. 1801 pápež Pius VII. ako náhradu za útvary Ľahkých jazdcov a Strážnych jazdcov, ktoré boly rozpustené, keď Francúzi r. 1798 okupovali Rím. Pápežská šľachtická gar-

Dôstojníci Pápežskej šľachtickej gardy

da pozostáva zo samých dôstojníkov, ktorí počtom asi sto sa rekrutujú žo šľachtických rodín bývalého Cirkevného štátu a výnimočne tiež zo šľachtických rodín ostatného Talianska, ktc ré do šľachtického stavu boly povýšené najmenej pred sto rokm Velí jej generál poručík, ktorým býva zpravidla člen niektore kniežacej rodiny rímskej.

Pápežskej šľachtickej garde je sverená bezprostredná ochra na pápežovej osoby a preto kamkoľvek sa Sv. Otec uberá, spre vádza ho vždy oddiel šľachtickej gardy. Veliteľ oddielu, ktor

koná službu pri osobe pápežovej, nazýva sa « esente ». Jeho hodnosť zodpovedá hodnosti plukovníka. Ostatné hodnosti Pápežskej šľachtickej gardy nezodpovedajú hodnostiam užívaným v moderných vojskách. Keď Sv. Otec vchádza so svojim sprievodom do Svätopeterskej baziliky, štyria trubači Pápežskej šľachtickej gardy ho pozdravujú fanfárami « Víťazný pochod » od Dominika Silveriho, prevedenými na povestných striebornych trúbach. Počas slávnostných pápežských bohoslužieb štyria trubači Pápežskej šľachtickej gardy zasa hrajú na pozdvihovanie « Largo religioso » od Giovanni Longhiho.

Pápežská šľachtická garda má trojakú uniformu: sviatočnú, polosviatočnú a všednú (kabát s náplecníkmi alebo bez nich, stuhu cez plece, prilbu alebo čiapku, čižmy a šablu). Patrónom Pápežskej šľachtickej gardy je slávny rímsky mučeník sv. Šebastián, ktorý bol veliteľom telesnej stráže cisára Diokleciána.

PÁPEŽSKÁ ŠVAJCIARSKA GARDA

Pápežská švajčiarska garda je najstarším pápežským ozbrojeným sborom. Zriadil ju ešte r. 1506 (v tom istom roku bol položený základný kameň ku stavbe Svätopeterskej baziliky) pápež Július II. Jej hlavnou povinnosťou je ochraňovať Svätého

Oddiel Pápežskej švajčiarskej gardy pri pochode

Otca a strážiť jeho vznešené sídlo. Berie však účasť aj na všetkých pápežských bohoslužbách a ceremóniách.

Pápežská švajčiarska garda počítala pôvodne 200 mužov,

avšak sv. pápež Pius X. zredukoval r. 1914 jej počet na 137 osôb: 6 dôstojníkov, 1 vojenského duchovníka, 15 poddôstojníkov a 115 vojakov (halapartníkov), ktorí sa rekrutujú v rozličných kantonoch Svajčiarska (okrem kantona Ticinského). Veliteľ má hodnosť plukovníka a spolu s vyššími dôstojníkmi náleží k pápežskej dvorskej družine. Musí pochádzať zo šľachtického rodu.

Pápežská švajčiarska garda má svojráznu uniformu so žltými tmavobelasými a červenými pruhmi, ktorá sa všeobecne pripisuje Michelangelovi. Nebeskými patrónmi Pápežskej švajčiarskej gardy sú sv. Martin a sv. Šebastián. Pápežská švajčiarska garda podlieha priamo Sv. Otcovi.

ČESTNA PALÁCOVÁ GARDA

Čestnú palácovú gardu zriadil r. 1850 pápež Pius IX. slúčením Mestskej milície rímskeho ľudu a Vybranej občianskej gardy, ktoré už po niekoľko storočí stály v službách Svätej Stolice.

Čestná palácová garda skladá sa z dvoch oddielov dobrovoľníkov, ktoré spolu s veliteľom, dôstojníkmi, vojenským duchovníkom a kaplánom počítajú okolo 150 mužov. Je symbolom vernosti mesta Ríma Sv. Otcovi a preto sa rekrutuje výlučne z rímskeho meštianstva a pospolitého ľudu. Čestní palácoví gardisti bývajú všetci vo Vatikáne alebo aspoň v Ríme. Konajú bezpečnostnú a čestnú službu pri osobe pápežovej v jeho rezidencii ako aj pri slávnostných pápežských bohoslužbách. Veliteľ má hodnosť plukovníka.

Prehliadka Čestnej palácovej gardy vo Vatikáne.

ČASOVOSTI

BUDEME MAŤ NOVÝ KALENDÁR?

Vo svetovej tlači prebehla nedávno zpráva o tom, že Organizácia spojených národov navrhla reorganizáciu dnešného kalendára. Namiesto doterajšieho kalendára, v ktorom sa vyskytujú niektoré nedokonalosti, by sa užíval tak zvaný Univerzálny kalendár s niekoľkými obmenami. Vo vatikánskych kruhoch oznámili, že katolícka Cirkev nemá nijaké namietky v súvislosti s chystanou zmenou. V novom kalendári by boly tak zvané biele dni, ktoré by nepratrily do žiadneho mesiaca alebo týždňa. Celý rok by bol rozdelený na štyri rovnaké trimestre. Zavedením bielych dní by sa docielilo, že každý deň v roku by pripadol vždy na ten istý deň v týždni. Na pr. prvý január by pripadol na nedeľu, druhý január na pondelok a pod.

BABYLON SVETA

Najpestrejšou krajinou čo do množstva jazykov na svete je India. Podľa hlásenia anglického Zemepisneho ústavu 357 milionov obyvateľov Indie rozpráva 179 rôznymi rečami a 544 nárečiami. Zo 179 rečí najrozšírenejšia je reč hindustánska, ktorou rozpráva vyše 140 miliónov Indov. Odkedy sa stala India nezávislou, hindustánska reč sa stala rečou spisovnou. Okrem toho ústava zaručuje oficiálnosť ďalším trinástim rečiam. Ako sa vie India bola cez 150 rokov pod nadvládou Angličanov. Predpokladalo by sa podľa toho, že v Indii bude niekoľko miliónov ľudí, ktorí ovládajú angličtinu. V skutočnosti ju však ovláda iba niečo okolo 300.000 ľudí. Popredné miesto medzi rečami v Indii zaujíma reč sanskrtská, v ktorej boly napísané vyznačné diela náboženskej poezie. Dnes sa hovorí na svete, okrem nárečí, asi 2800 rečami. Najrozšírenejšími rečami podľa počtu hovoriacich sú: čínska (450 miliónov), anglická (250 miliónov), hindustánska (140 milónov), ruská (125 miliónov), španielská (100 miliónov), nemecká (95 miliónov), portugalská (61 miliónov), francúzska (55 miliónov), talianska (vyše 50 miliónov).

SOVIETSKA MÓDA

Postupne ako sa prehlbujú styky medzi Sovietskym sväzom a Západom ruské ženy sa so dňa na deň presvedčujú, že ich doterajšia zglajchšaltovaná móda, podľa pokynov strany, má až príliš neotesanú a barbarskú príchuť. Samotné sovietske časopisy sa dnes zaoberajú vecou a pripomínajú, že modelisti v červenom raji majú obe ruky ľavé. V humoristickom časopise « Krokodil » uverejnili nedávno šesť modelov šiat s príslušnými komentármi. Tak na pr. ženská fialová košielka predstavuje vraj ideálny úbor pre strašiaka do maku; vyobrazený plášť by sa vraj skôr hodil pre nočného strážnika na odpočinku ako pre ženu. V ďalšom sa v časopise zaoberajú tiež rozdielom medzi ženskými a mužskými šatmi. O zobrazenom obleku hovoria, že ani najskúsenejšia predavačka by nebola v stave uhádnuť, ktorému pohlaviu patrí tento jedinečný a nenapodobiteľný exemplár.

OSTROV ŠŤASTIA

Najšťastnejšími ľudskými bytosťami možno nazvať obyvateľov ostrova « Tristan de Cunha », ktorý leží v južnom Atlantiku. 230 obyvateľov tohoto ostrova, jednako aj proti tomu, že pochádzajú z rôznych národnosti, žije v najväčšej shode. Podľa pôvodu sú to: Angličania, Škóti, Irčania a Američania. Nepoznajú poltiku, ani peniaze, nevedia čitať a písať, a jednako sú spokojní a netúžia po zmene. Pred časom sa vylodili na ostrove jeden učiteľ, jeden lekár a jeden úradník. Chceli sa pokúsit zcivilizovať tamojších obyvateľov. No nepochodili. Ostrovčania im vysvetlili, že nemajú knihy a preto by bolo zbytočné keby vedeli písať a čítať. Peniaze vraj tak isto nepoznajú, načo by im bolo rátanie. A lekárovi pripomenuli, že nieto medzi nimi chorých, takže by sa zbytočne unúval. Všetci su zdraví. V sedemdesiatich rokoch sa pohybujú ako mladíci. A tak civilizačnej skupine nepozostávalo iné. ako sa vrátiť. Ani jeden z obyvateľov neprejavil doteraz vôľu hľadať šťastie v inom kúte sveta.

HLUCHOTU MOŽNO VYLIEČIŤ

Podľa štatistických dát na svete 5 percient ľudí nepočuje Stratu sluchu možno pripočítať rôznym príčinám. Liečenie hluchoty bolo doteraz veľmi obťažné. Chorým sa nahradzovala schopnosť počutia rôznymi aparátmi na podklade elktromagnetických vín. Najnovšia liečebná metóda sa opiera o liek, ktorého podstatou sú vitamíny.

POŠTOVÝ HOLUB

Sbiera materiál pre « Rím ».

Auckland, Nový Zéland. — Predovšetkým Vám čo najsrdečnejšie ďakujem za Váš cteny list ako aj za adresu priateľa, ktorý mi už tiež napísal. Ľúto je mi, že Vaše predošlé listy i niekoľko čísiel « Ríma » Vám boly vrátené následkom toho, že som Vám neoznámil zmenu mojej adresy. Dôvod ťažko presne udať. Už príchodom na Nový Zéland som sa dostal do čudných okolností, ktorým nebudem nikdy úplne rozumieť. Pre tie okolnosti som sústavne ani nepísal svoje dojmy z ciest po Trichomorí. Len teraz začínam sbierať materiál. Fotografie i denníkové záznamy mám, ale ich musím ešte upraviť. Potom Vám ich pošlem k dispozícii. Ak ich uznáte za súce na uverejnenie, už môžete ich uverejniť. — O tunajších Slovákoch mnoho neviem, lebo sa s nimi neschádzam. Niekedy chodievam na návštevu k p. Murínovi, ktorý je príbuzným Dr. Murína, bývalého tajomníka Msgr. Dr. Jozefa Tisu. — *Ľudovít Bíro.*

Radosť mladých utečencov nad « Rímom ».

München, Nemecko. — Veľavážený Pán redaktor! Keď sa mi dostaly do ruky niektoré čísla časopisu «Rím», priamo ma ženie, aby som Vám napísal tento môj príspevok. O tom v najkratšom zneni iba toľko, že časopis nie je len z obsahu hodnotný a dobre upravený, ale aj informačný a hlavne nepolitický. Je to to najkrajšie, keď nie je časopis namierený na osobné frázy a urážky. Ozaj, časopis zodpovedá obsahove pre všetky zložky nášho verejného života.

Potom musím Vám skutočne priznať aspoň tie Vaše knižky, ktoré sa mne do rúk dostaly, ako: « Vatikán », « Svätá Stolica » a iné, ktoré sú v Taliansku jedinými pomôckami pre slovenských utečencov aj neutečencov.

Len pracujte, vážený p. redaktor, aj naďalej tak neúnavne a usilovne, lebo je veľmi potrebné, aby ste boli aspoň akou takou náhradou pre nás Slovakov tu v zahraničí a aby sme my všetci, ktorí hľadáme duševné obohatenie našli ho vo Vašom « Ríme » a boli spo-

Z galerie našich čitateľov: Pani Ľudmila Arambašič rod. Baťová, z Balatuby (Brazília) so svojou dcéruškou Dolores v slovenskom ľudovom kroji.

kojní. Ja viem, že redigovať taký hodnotný časopis, ako je « Rím » nieje vecou ľahkou, hlavne čo sa týka po stránke obsahovej, lebo príspevkov iste nie je vždy nadostač, ale cítim to, že ste vždy tak silný, že aj v najväčšej kríze by ste si vedeli dať rady. Bol som sám svedkom v Nemecku, že veľkú radosť nad časopisom prejavovali aj naši mladí utečenci (možno povedať ešte deti). Doprial by som sdrdečne, keby všetka naša mládež mohla čítať « Rím », pretože by mala nielen radosť z čítania, ale aj konkrétne články k poučeniu. — *Prof. F. Mičo.*

« Rím » čítajú aj na Slovensku

Bratislava. ČSR. — Najsamprv príjmite odomňa srdečný pozdrav a milú spomienku na Vás. Hoci som stále doma na Slovensku, musím Vám prezradiť, že Váš časopis « Rím » poznám už niekoľko rokov. Dostalo sa mi z neho niekoľko čísiel, ktoré tuná kolúju z ruky do ruky. Preto sú už aj celé potrhané. Zato však ich ľudia čítajú s veľkým záujmom, lebo je to pre nás čosi nové a nadovšetko vzácne. Nemysleli sme si, že v cudzine ste v stave vydávať taký pekný a reprezentačný časopis. Len vytrvajte v započatej práci na česť nášho národa a na slávu cirkvi. Tunajší naši mocipáni všetku katolícku tlač zlikvidovali. Napchávajú nás len politikou a ich stachanovčinou, ktorej majú ľudia už vyše hlavy. Každý deň čakáme, kedy sa skončí toto naše utrpenie. Najnovšie počuť, že Rusi zakopávajú do zeme vo Vysokých Tatrách atomové zbrane. Nuž veru nám to pekné nadelenie chystajú. Keby došlo k vojne, od ktorej čakajú mnohí spásu, ešte sa na nás aj tie vrchy sosypú. Deň čo deň je to s nami horšie. A tomuto hovoria tunajší komunisti pokrok a sloboda. Toto je vraj tá lepšia budúcnosť pre ktorú žalárujú a vraždia nevinných ľudí. Hej, majú sa dobre poniektorí. Ale tých je strašne málo a sú to všetko vyvolení ľudia za pomoci ktorých sa drží pri moci vláda a celý jej červený režim. Robotník musí hrdlačiť ako nikdy predtým a keď vojde do obchodu nedostane skoro nič, také je všetko drahé. My už len od Vás čakáme spásu a záchranu. Kedysi prišla hviezda a spása od východu, teraz dúfame, že príde od západu. Bez Vašej pomoci sa mi veru ťažko zbavíme tohoto sedemhlavého draka čo nás hrdúsi. Dobre to povedala tá Sestrička Makária, že komunizmus je horší ako všetky bomby dohromady. Veru mala pravdu, lebo skúsila všetko na vlastnej koži. Srdečne Vás pozdravujem a teším sa na ďalšie čísla Vášho pekného časopisu. Len vydržte aj Vy. Príde raz aj iné časy. Do skorého videnia, Váš verný. — *Michal N.*

Malý oznamovateľ.

Hľadám vyše roka nezvestného môjho brata Štefana Kováča, ktorý do Austrálie emigroval na jar v roku 1950. Kto by o ňom niečo vedel, nech mi to oznámi na adresu: *Helen Kováč, Mad. Leon Pons, 327 rue St. Fuscien, Amiens-Somme (France).*

SLOVENSKE KNIHY Z RÍMA

Svätý rok . . . . $ 1.00
Vatikán . . . . . $ 1.00
Sv. František z Assisi $ 1.00
Pápež, Cirkev a Rím . $ 1.00
Svätá Stolica . . . $ 1.00

Dostať na adrese:
« RÍM »
Casella Postale 9100
Roma (Italia)

SLOVÁCI VO SVETE

1. *Fr. Sebastián Soltés, S. V. D., slovenský misionár na Florese (Indonesia), v kruhu svojich čiernych priateľov. — 2. Sl. Zuzka Gonkosky z Emmaus, Pa (USA) navštívila Rím z príležitosti svätorečenia pápeža Pia X.. — 3. Slovenský výlet v Sydney (Austrália). S mandolinou je p. red. U. G. Čobanov. — 4. Sobáš p. Josefa Šándora z Caracasu (Venezuela) so sl. Yolandou Celis Fuentes. — 5. Pán Štefan Brčák z Val d'Or (Kanada) (prvý zprava) pri rozhovore so svojimi priateľmi.*

Z REDAKCIE A ADMINISTRÁCIE

Galéria našich predplatiteľov sa v poslednom čase zase obohatila menami viacerých krajanov, najmä z Ameriky a Kanady. Niektorých nám získali naši oddaní priatelia, kým ostatní sa sami prihlásili. *USA*: Samé sa prihlásily počas tohoročnej návštevy v Ríme: Z Gonkosky z Emmaus, Pa, R. Guman zo Stowe, Pa, M. Valúch z Lansford, Pa, A. Miscanon z Allentown, Pa a A. Scavnicky z Laulana, Fla. Sami sa tiež prihlásili: Rev. J. Babik z Cleveland, O., Dr. J. A. Mikuš z Washingtonu, D. C., Dr. J. Steller z Milwaukee, Wis., A. Lučan z Ardsley, N. Y., A. Wlnieška z Clevelandu, O., M. Mráz a T. Majda z Boonloon, N. J., A. Danko z Cicaga, Ill., J. Bosack z Wilkes-Barre, Pa, L. Indrichovič z New Yorku, N. Y., J. Smreček z Fonlana, Calif., P. Durica zo South Fork, Pa a G. Varas z Tarentum, Pa, M. Kopunek z Lanfordu, Pa získal A. Serinu a J. Čuču z Coaldale, Pa: Ján Škrovánek z Allentown, Pa priviedol svojho syna Josefa Škrovánka tiež z Allentown, Pa: Bohuznámy z Youngstown, O. získal A. Smrtič z Dallas, Texas: V. Kodrik zo Saginaw. Mich. získal J. Palusa z Elsie, Mich. Š. Bednár z Natrona, Pa a P. Imrišek z Lansfordu, Pa predplatili chudobným utečencom v Europe. — *KANADA*: F. Renner z Winnipegu, Man. získal I. Štefkoviča z Dugald, Man. a A. Bednára z Elm Grove, Man. Sami sa prihlásili: J. Zvonár z Port Arthur, Ont., G. Calpas z Tilley, Alta, J. Mino zo Sarnie, Ont., S. Brčák z Val d'Or, Que, V. Pekárik a J. Spillar z Montrealu, Que., A. Jakub zo Simcoe, Ont., S. Manuch z New Westminsteru, B. C., F. Spillak zo Ste Anne, Man., A. Železník z Brouce, B. C., J. Mučeк z Windsoru, Ont. predplatil chudobným utečencom v Europe. — *CHILE*: Ing. E. Glatza z Villa Alemana získal Dr. E. Žatko z Buenos Aires (Argentina). — *NOVA GUINEA*: Rev. V. Kopunkovi z Turuku predplatil M. Kopunek z Lansfordu, Pa. — Všetkých nových v galerii «Ríma» srdečne vítame a priateľom za láskavosť prenkázanú voči časopisu úprimne ďakujeme. Pri tejto príležitosti prosíme aj ostatných priaznivcov «Ríma», aby nám tiež získali nonových odberateľov, lebo čím viacej odberateľov budeme mať, tým krajší časopis budeme vydávať. Keď sa nám do konca tohto roku podarí získať aspoň 200 nových predplatiteľov, alebo keď 100 šľachetných čitateľov obetuje na podporu «Ríma» po $ 5.00, začneme ho ihneď vydávať pravidelne každý mesiac v lepšej podobe a v nezmenenom rozsahu. Dúfame, že naša prosba neostane nevyslyšaná a že všetci čitatelia pričinia sa vo vlastnom záujme, — získaním nových predplatiteľov alebo odoslaním podpory — o častejšie vydávanie a rozkvet jediného slovenského obrázkového časopisu v slobodnom svete, ktorého hlavným cieľom je udržovať a prehlbovať priateľské styky, lásku a svornosť medzi Slovákmi rozstrúsenými po rozličných končinách zemegule.

RÍM

Slovenský obrázkový časopis. Vychádza štvrťročne. Vlastní, vydáva a redigiuje: Dr. Ignác Zelenka. Za redakciu zodpovedá: Dr. Pietro Chilminelli. Tlačí: Tipografia Pio X - Roma. Predplatné na jeden rok: $ 2.50. Adresa redakcie a administrácie: «R I M» - Casella Postale 9100 - Roma - (Italia).